

KURIKAN KAUPUNKI**Ympäristölautakunta**

Koulupolku 5, PL 500

61301 Kurikka

Maa-aineslupapäätös

Antopäivä

28.6.2024

Maa-aineslain 4 §:n mukainen päätös, joka koskee maa-ainesasetuksen 1 §:n mukaista lupahakemusta soran ja hiekan ottamiseksi.

Lisäksi haetaan lupaa toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa (MAL 21 §).

Hakija K. Ala-Krekola Ky
Pitkämöntie 290
61360 Mieto

Maanomistaja

Hakija

Asian vireilletulo ja aikaisemmat luvat

Asia on tullut vireille Kurikan kaupungin ympäristölautakunnalle 19.4.2024 jättämällä hakemuksella. Hakemuksen mukaiseen maa-ainesten ottoon alueelle on hakijalla ollut Kurikan ympäristölautakunnan 23.4.2014 (§ 45) myöntämä maa-aineslupa. Lupa on ollut voimassa 29.4.2024 asti. Sitä edeltävät luvat samalle alueelle on myönnetty vuosina 2004 ja 1994. Nyt haettava lupa koskee viimeisimmän luvan voimassaoloaikana ottamatta jäänyttä maa-ainesta.

Ottopaikka

Ottamisalue sijaitsee Kurikan kaupungin Koiviston kylässä (Pitkämö) kiinteistöllä Lohilampi 301-402-4-457.

Kaavoitustilanne

Alue on kaavoittamatonta haja-asutusaluetta.

Kohde, ympäristön tila ja laatu

Ottamisalue sijaitsee Pitkämönkankaalla. Alueella on aiempaa ja käynnissä olevaa maa-ainesten ottoa.

Ottamisalue sijaitsee Pitkämönkangas-Keltamäen 1E-luokkaan luokitellulla pohjavesialueella (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen). Alueella ei ole tiedossa olevia uhanalaisten, harvinaisten tai erityistä suojelua vaativien eliölajien esiintymiä tai vastaavia luontotyypejä eikä muinaismuistoesiintymiä.

Ottamisalueen lähistöllä on vakituista asutusta. Lähin naapurin asuinrakennus (tyhjiin) sijaitsee luoteessa noin 260 metrin etäisyydellä ottamisalueesta 2. Ottamisalueesta 290-370 metriä luoteeseen, pohjoiseen ja koilliseen sijaitsee yhteensä 10 asuinrakennusta, joista yksi on hakijan.

Ottotoiminta ja sen laajuus

Suunnitellulta alueelta otetaan hiekkaa ja soraa yhteensä enintään 5 753 m³-ktr. Ottaminen jakautuu kahteen eri alueeseen, ottamisalue 2: 4 753 m³ktr ja ottamisalue 3: 1 000 m³ktr. Aiempaan maa-aineslupaan on sisältynyt myös ottamisalue 1, jolta ottaminen on päättynyt. Arvioitu vuotuinen hakemuksessa ilmoitettu otto on 600–700 m³. Ottamisalueen pinta-ala on 0,703 hehtaaria. Lupaa haetaan 10 vuoden ajaksi.

Luiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:2 – 1:3. Pohjaveden ylin pinnan korkeus on hakemuksen mukaan + 74,7 m_{N2000} ottamisalueella 2, missä alin ottotaso on + 78,7 m_{N2000} ja + 81,34 m_{N2000} ottamisalueella 3, missä alin ottotaso on + 86,0 m_{N2000}. Suojakerrospaksuus pohjaveden ylimpään pinnankorkeuteen on molemmilla ottamisalueilla vähintään neljä (4) metriä.

Alueella ei säilytetä öljyjä, voiteluaineita tai muita huoltoaineita. Koneiden huollot ja säilytys muualla Kurikassa sijaitsevassa huoltohallilla.

Hakemuksen käsittely

Lupahakemuksen vireillöolosta on tiedotettu pitämällä kuulutus hakemuksen vireille tulosta ja hakemusasiakirjat nähtävillä Kurikan kaupungin internetsivustolla 17.5. – 24.6.2024 välisenä aikana. Hakemuksen vireille tulosta on erikseen tiedotettu seuraavien naapurikiinteistöjen omistajia:

<u>Kiint.nimi</u>	<u>Kiint.rek.nro</u>
Saarisora	301-402-4-243
Pitkännummi	301-402-4- 271
Viertosora	301-402-4-492
Viertola	301-402-4-493
Kanerva	301-402-7-203

Hakemusta on täydennetty ottamissuunnitelmaselostuksella ja täydennetyillä kartoilla 16.5.2024 sekä pohjavesitiedoilla 9.6., 11.6. ja 13.6.2024.

Lausunnot, muistutukset, mielipiteet ja vastineet

Hakemuksesta on pyydetty Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunto. Hakemuksesta ei ole jätetty huomautuksia.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut hakemuksesta 18.6.2024 seuraavan lausunnon:

”Maa-ainesten ottamisalue sijoittuu kokonaan vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle Pitkämönkangas-Keltämäki, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1030151, luokka 1E).

Pohjaveden tarkkailu

Pohjaveden pinnankorkeutta tulee seurata pohjaveden havaintoputkista säännöllisesti neljästi vuodessa (maalis-, kesä-, syys-, joulukuu) koko luvan voimassaoloajan. Ylimmän mitatun luonnollisen pohjavedenpinnan yläpuolelle tulee aina jäädä vähintään 4 metriä paksu koskematon suojakerros. Mikäli pohjaveden pinnan tarkkailussa havaitaan pohjaveden pinta ennalta arvioitua ylemmällä tasolla, tulee alin ottotaso määritellä niin, että suunniteltu 4 metrin suojakerros toteutuu.

Pohjaveden tarkkailutulosten toimittaminen

Pohjaveden pinnankorkeustulokset tulee toimittaa sähköisessä muodossa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi) vuosittain tammikuun loppuun mennessä ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmäänsiirrettäväksi. Korkeustietojen siirtämistapana voidaan käyttää joko VYH-tiedonsiirtotapaa tai XML-tiedonsiirtotapaa¹.

Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoainetta tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

Kannanotto

Maa-aineksen ottaminen voidaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan toteuttaa ilman vesilain mukaista lupaa niin, että siitä ei aiheudu maa-aineslain 3 §:ssä mainittuja haittoja, kun pohjaveden ylimmän mitatun pinnan yläpuolelle jätetään vähintään 4 metriä paksu koskematon suojakerros. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan lupaa ei tule myöntää 10 vuodeksi ottamismäärän vähäisyyden vuoksi.

Lupaharkinnassa on lisäksi otettava soveltuvin osin huomioon oheisessa liitteessä esitetyt asiat.

¹ Korkeustietojen siirto-ohje: Suomen ympäristökeskus > Sähköisesti siirrettävät pohjavesien korkeustiedot (syke.fi)”

Lausunnon liitteessä on esitetty yleisiä lupaharkinnassa huomioitavia asioita.

Hakijalle on varattu tilaisuus antaa vastine lausunnon johdosta. Hakija on antanut 23.6.2024 vastineen, jossa hakija esittää luvan myöntämistä ottamisalueelle kolme viideksi vuodeksi ja ottamisalueelle kaksi 10 vuodeksi. Pohjavesien tarkkailua hakija esittää putkesta HP6b.

Katselmukset ja tarkastukset

Paikalla on tehty 13.6.2024 lupakäsittelyyn liittyvä tarkastus, jolla mitattiin pohjavesipinnat. Tarkastuksella todettiin, että kyse on hyvin vähäisestä ottamisesta, lähinnä vain alueen tasoittamisesta aiemman ottamisen seurauksena jääneiden kumpareiden ja harjanteiden kohdista.

Lupapäätöksen ratkaisu

Ympäristölautakunta päättää myöntää K. Ala-Krekola Ky:lle maa-ainesten ottamisluvan soran ja hiekan ottamiseen Kurikan kaupungin Koiviston kylässä sijaitsevalla tilalla Lohilampi 30-402-4-457. Lupa myönnetään hakemuksen, ottamissuunnitelman ja niiden täydennysten sekä vastineen mukaisesti, alla olevin ehdoin tarkennettuna.

Samalla hakijan pyynnöstä määrätään, että toiminta voidaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta aloittaa päätöksen antopäivän jälkeen tätä lupapäätöstä noudattaen. Muutoksenhaikaiseksi vakuudeksi luvanhaltijan tulee antaa 2 500 €:n suuruisen vakuus. (MAL 21 §)

1. Ottamisalue ja ottomäärät

Suunnitelman mukaisesti 0,703 ha siten, että ottamismäärä koko luvan voimassaoloaikana on yhteensä enintään 5.753 m³-ktr. Ottamisalue 2:n enimmäisottamismäärä on 4 753 m³-ktr ja ottamisalue 3:n 1 000 m³-ktr. (MAL 11 §)

Kiinteistön rajoilla ottaminen voidaan alueiden yhtenäistämiseksi ottaa samalle tasolle naapurikiinteistön rajalla olevan maanpinnantason kanssa. Mikäli maanpinta naapurikiinteistön puolella on korkeammalla, tulee rajaa vasten jättää kaltevuudeltaan vähintään 1:2 luiska ellei naapurikiinteistöllä ole voimassa maa-ainelupaa, joka mahdollistaisi molempien kiinteistöjen maa-ainesoton rajalle asti tasoittaen alueen yhtenäiseksi. (MAL 11 §)

2. Alin ottamistaso

Alin ottamistaso 2-alueella on +78,70 m_{N2000} ja 3-alueella +86,00 m_{N2000}. Alimman ottamistason ja ylimmän pohjaveden pinnantason välille tulee kuitenkin aina jättää vähintään 4 metrin suojakerros, jolta ei maa-aineksia oteta. (MAL 11 §)

3. Ottamisen aikataulu

Ottamisalueella 3 tulee ottaminen ja jälkihoitotyöt suorittaa loppuun 26.6.2029 mennessä. Ottamisalueella 2 tulee ottaminen ja jälkihoitotyöt saattaa päätökseen ennen luvan voimassaolon päätymistä (26.6.2034). (MAL 11 §)

4. Vakuus

Lupaehtojen noudattamisen vakuudeksi on ennen ottamistoiminnan aloittamista asetettava 2 500,00 €:n hyväksyttävä vakuus. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 1 vuoden luvan voimassa olon päättymisen jälkeen, mutta kuitenkin niin kauan, että luvan jälkihoitovelvoitteet on kokonaisuudessaan suoritettu ja luvan valvontaviranomaisen on ne hyväksynyt. Vakuuden määrä voidaan alentaa 1 000 eurolla, kun ottamisalueen 3 jälkihoitovelvoitteet on hyväksytysti suoritettu. (MAL 12 § ja MaA 8 §)

5. Alueen hoito ja käyttö sekä seuranta luvan voimassaoloaikana

Toiminnasta ei saa aiheutua roskaantumista. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee toimittaa asianmukaisiin vastaanottoaikoihin. (MAL 11 §)

Koneiden tankkaus tulee toteuttaa tiiviin alustan päällä siten, ettei ympäristöön aiheudu valumia. Alueella ei saa säilyttää poltto- tai voiteluaineita. Ottamisalueella ei saa säilyttää tai varastoida koneita ja laitteita tai tarvikkeita, jotka eivät liity ottamistointaan. Koneiden ja laitteiden huolto tulee tehdä hakemuksen mukaisesti muualla, alueella on sallittu ainoastaan koneiden tai laitteiden poissiirtämisen vuoksi välttämättömät huoltotoimenpiteet. (MAL 11 §)

Mahdollisista vuoto- ja vahinkotilanteista on ilmoitettava välittömästi palo- ja pelastusviranomaiselle sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin laajemman vahingon estämiseksi. (MAL 11 §)

Kaivussa on noudatettava erityistä puhtautta eikä pohjaveden asemaa muuteta. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata vähintään neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa) havaintoputkesta HP6b koko luvan voimassaoloajan ja havaintoputkesta HP3 ottamisalueen 3 ottamistoiminnan lopettamiseen asti. Tarkkailutiedot tulee toimittaa havaintopaikkatietoineen vuosittain tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä valvontaviranomaiselle sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle sen lausunnossaan ilmoittamalla tavalla. (MAL 11 §)

6. Jälkihoitotoimenpiteet

Jälkihoitotoimenpiteet tulee toteuttaa siten, että alue viimeistellään mahdollisimman hyvin metsäympäristöön sopivaksi. Viereisiin ottamisalueisiin yhdistettävät luiskat tasoitetaan mahdollisimman hyvin ympäristöön sopiviksi. Alueen jälkihoitotoimenpiteitä tulee lupaehtossa 3 sanotun lisäksi toteuttaa myös ottamisen edetessä. (MAL 11 §)

Ottamisalueelle tulee muodostaa uusi kasvualusta alueelta kuoritulla tai sitä vastaavalla puhtaalla kangashumus-pintamaalla. Ottamisalueelle muualta tuotava pintamateriaali ei saa sisältää pohjavedelle haitallisia aineita (mm. rautaa, alumiinia, tyyppiyhdisteitä, kloridia, sulfaattia ja anionisia suoloja muodostavia metalleja, kuten arseenia ja kromia). Käytettävän pintamateriaalin ei tule olla lannoitettua eikä kalkittua. Luvanhaltijan tulee olla selvillä pintamaiden alkuperästä ja varmistua niiden puhtaudesta sekä varmistaa, ettei niiden mukana leviä haitallisia vieraslajikasveja. (MAL 11 §)

Kasvualustaan tulee palauttaa aluskasvillisuus kylvämällä alueelle luonteenomaisia heinä- ja ruohokasveja. Puuston uudistumisen ottamisalueille voidaan antaa tapahtua luontaisesti. (MAL 11 §)

Kaikkien jälkihoitotoimenpiteiden tulee olla suoritettuna maa-ainesten ottamisluvan voimassaolon päättyessä. (MAL 11 §)

7. Ilmoitusvelvollisuus

Vuotuisesta ottomäärästä tulee tehdä ilmoitus valvontaviranomaiselle vuosittain tammi-kuun loppuun mennessä. (MAL 23 a §)

Ottamisen päättymisestä ja jälkihoitotoimenpiteiden valmistumisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle lopputarkastuksen pitämistä varten. (MaA 7 §)

8. Luvan siirto

Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. (MAL 13 a §)

Päätöksen perustelut

Kyseisen maa-aineksen ottaminen ja järjestely hakemuksen mukaan eivät ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Ottamistoiminta ei vaikeuta alueen tulevaa kaavoitusta eikä turmele maisemakuvaa. Lupaehdot on annettu luonnolle, pohjaveteen, maisemaan ja turvallisuuteen kohdistuvien vahingollisten vaikutusten minimoimiseksi.

Alueen luontainen metsittyminen voidaan sallia, koska kyseessä on pinta-alaltaan pieni ottaminen ja alueita ympäröi nuori, hyvin leviävä sekametsäpuusto.

Ottamisaikaa on rajoitettu ottamisalueen 3 osalta, koska kyseisen alueen ottamismäärä on erittäin vähäinen, alueelle on jo muodostumassa uusi kasvillisuus ja rajoituksella pyritään ohjaamaan alueen maa-ainesoton päättämiseen vaiheittain.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta luvan myöntämisestä. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 26.6.2034.

Ottamissuunnitelman tarkastamismaksu ja valvontamaksu

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavien maksujen (YmpLtk 16.12.2020 §144, voimassa 1.2.2021 alkaen) kohden 2.1 ja 2.2 perusteella peritään tämän luvan ottamissuunnitelman tarkastamisesta **419,04 €** sekä kohdan 4.1 perusteella 15 €/kuultu naapuri/asianosainen, yhteensä **75,00 €** (5 kpl).

Valvontamaksu

Ottamistoiminnan valvonnasta peritään vuosittain maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu. Luvan myöntämishetkellä voimassa olevan taksan mukainen vähimmäisvalvontamaksu on **130 €**.

Päätöksen tiedoksianto

Päätös annetaan tiedoksi julkaisemalla kuulutus ja lupapäätösasiakirjat Kurikan kaupungin internetsivustolla 28.6.2024. Päätös on lainvoimainen muutoksenhakuajan jälkeen, 6.8.2024, jollei päätökseen haeta muutosta hallinto-oikeudelta.

Päätös: hakija

Tiedoksi: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/ Ympäristö- ja luonnonvarat –vastuualue

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään (MAL 20 §). Valitusosoitus on tämän lupapäätöksen liitteenä.

Sovelletut säännökset

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4, 5-7, 10-13a, 16, 19-20a, 21, 23, 23a §

Maa-ainesasetus (926/2005) 1-3, 6-9 §

Valtioneuvoston asetus (379/2008) kaivannaisjätteistä

Lisäksi on huomioitu Ympäristöministeriön julkaisu 30/2023: Maa-ainesten ottaminen - Opas ainesten kestävään käyttöön